ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

มาตรการระหว่างประเทศในการแก้ไขปัญหามลพิษข้ามแดน: ศึกษากรณี มลพิษทางเสียงในพื้นที่ชายแดนบริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย และเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยม

ทองคำ เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว สปป.ลาว

ผู้ประพันธ์ ทฤษฎีกานต์ ภู่เจริญหลักสูตร นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ น้อยฉิม

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและ แก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงข้ามพรมแดน ตลอดจนศึกษานโยบายและหลักเกณฑ์ที่มีอยู่ในปัจจุบันซึ่ง เกี่ยวข้องกับการจัดการปัญหาดังกล่าว ทั้งในระดับภูมิภาค ทวิภาคี และระดับประเทศ โดยเน้น การวิเคราะห์กรณีศึกษาพื้นที่ชายแดนบริเวณอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ประเทศไทย และเขต เศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ เมืองต้นผึ้ง แขวงบ่อแก้ว สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว อันเป็นพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากกิจกรรมที่ก่อให้เกิดมลพิษทางเสียงในระดับรุนแรงและต่อเนื่อง

จากการศึกษาพบว่า การส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษในภูมิภาคอาเซียนมี เป้าหมายเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและขยายโอกาสทางเศรษฐกิจของประชาชนในพื้นที่ชายแดน อย่างไรก็ตาม พื้นที่ชายแดนดังกล่าวกลับประสบปัญหาด้านมลพิษทางเสียงจากกิจกรรมเชิงพาณิชย์ที่ ไม่ได้รับการควบคุมอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะในเขตเศรษฐกิจพิเศษสามเหลี่ยมทองคำ ซึ่งรัฐบาล สปป.ลาว ได้ให้สัมปทานแก่นักลงทุนชาวจีนในการพัฒนาพื้นที่ระยะยาว ส่งผลให้เกิดการก่อสร้าง โครงสร้างพื้นฐานและสถานบันเทิงจำนวนมาก เช่น ย่านไชน่าทาวน์ ลานกิจกรรม คาสิโน ตลาดนัด และศูนย์การค้าขนาดใหญ่ อันเป็นแหล่งกำเนิดเสียงที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพกายและจิตใจของ ประชาชนในฝั่งไทย โดยเฉพาะในเขตอำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย ซึ่งได้รับเสียงรบกวน อย่างต่อเนื่องโดยไม่มีมาตรการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเสนอแนวทางและมาตรการระดับระหว่างประเทศในการแก้ไขและ ป้องกันปัญหาดังกล่าว ประกอบด้วย (1) การผลักดันให้สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียง ใต้ (อาเซียน) จัดทำกรอบความร่วมมือด้านมลพิษทางเสียงข้ามแดนโดยเฉพาะ และ (2) การจัดทำ ข้อตกลงทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวเพื่อกำหนดแนว ทางการควบคุม กำกับ และแก้ไขปัญหามลพิษทางเสียงข้ามพรมแดนอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน โดยอาศัยกลไกการแจ้งเตือนล่วงหน้า การตรวจวัดระดับเสียง การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน และ การสร้างความร่วมมือในระดับท้องถิ่นและระดับรัฐ บนพื้นฐานของหลักกฎหมายสิ่งแวดล้อมระหว่าง ประเทศ

คำสำคัญ: มลพิษข้ามแดน, มลพิษทางเสียง, ความร่วมมือระหว่างประเทศ

Thesis Title International Measures to Solve Transboundary Pollution

Problems: A Case Study of Noise Pollution in the Border

Area within Chiang Saen District, Chiang Rai Province,

Thailand and Golden Triangle Special Economic Zone,

Muang Tonpheung, Bokeo Province, Lao PDR

Author Tidsadeekan Phucharoen

Degree Master of Laws

Advisor Associate Professor Chukeat Noichim, Ph. D.

ABSTRACT

This thesis aims to examine the concepts and theories related to the prevention and resolution of transboundary noise pollution. It also investigates existing policies and legal frameworks at the regional, bilateral, and national levels concerning the management of such issues. The study specifically focuses on a case analysis of the border area between Chiang Saen District, Chiang Rai Province, Thailand, and the Golden Triangle Special Economic Zone in Ton Pheung District, Bokeo Province, Lao People's Democratic Republic, which has been significantly and continuously affected by noise-generating activities.

The study found that the promotion and development of special economic zones (SEZs) in the ASEAN region are aimed at enhancing the quality of life and expanding economic opportunities for border communities. However, these developments have also resulted in uncontrolled commercial activities that generate severe noise pollution. In particular, the Lao PDR government granted a long-term concession to Chinese investors to develop the Golden Triangle SEZ, leading to the construction of extensive infrastructure and entertainment facilities, such as Chinatown areas, activity plazas, casinos, night markets, and large shopping complexes. These developments have become major sources of noise that adversely affect the physical and mental well-being of people living in nearby Thai communities, especially in

Chiang Saen District, Chiang Rai Province, where residents have been continuously disturbed without any concrete remedial measures being implemented.

In response to this problem, the researcher proposes international measures and approaches to effectively and sustainably manage transboundary noise pollution. These include: (1) encouraging the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) to establish a specific cooperative framework addressing transboundary noise pollution, and (2) developing a bilateral agreement between Thailand and the Lao People's Democratic Republic that sets out mechanisms for controlling, monitoring, and mitigating transboundary noise impacts. Such mechanisms should incorporate early warning systems, noise level monitoring, public participation, and cooperation at both local and national levels, in accordance with principles of international environmental law.

Keywords: Transboundary Pollution, Noise Pollution, International Cooperation

